

Tájékoztató az illegális hulladékégetés humán- és környezet-egészségügyi kockázatairól

Az őszi kerti munkálatok és a közelgő fűtési szezon kapcsán, ez úton hívjuk fel a lakosság figyelmét az illegális hulladékégetés egészségügyi veszélyeire:

Napjainkban nagyon sokan a takarékoság jegyében visszaállították a régi kályháikat, és fűtenek szénnel, fával és egyéb tüzelésre alkalmasnak vélt anyagokkal, elfelejtve, hogy ezen anyagok égetésekor keletkező füst igen nagymértékben egészségkárosító lehet. Manapság szinte áttekinthetetlenül sokféle műanyagot használunk. Műanyag van a ruháinkban, a bútorainkban, a műszaki cikkekben, műanyaggal festjük, tapétázzuk falainkat, és műanyaggal csomagolunk. A műanyag zacskók, eldobható műanyag palackok képezik a háztartási hulladék legnagyobb részét.

A műanyagok hosszú idő alatt bomlanak le a természetben. Ha elégetjük őket, szennyezik a környezetet, és károsíthatják az egészségünket, rákkeltő, bőr- és szemirritációt okozó, a légző- és immunrendszert, és a vérképző szerveket súlyosan károsító vegyületek szabadulnak fel.

A fahulladékok nagy része különböző gyanta és lakk maradványok mellett faanyagvédő anyagokat is tartalmazhat, amelyekből a nem tökéletes égés során szintén egészségkárosító anyagok szabadulnak fel. A hulladékok égetésekor egyrészt számolhatunk az anyagi összetételből eredő káros anyag kibocsátással, másrészt a relatíve alacsony égetési hőmérsékletnél keletkező illetve felszabaduló káros melléktermékek jelenlétével is.

A háztartásokban illetve udvaron nyílt térben leggyakrabban elégetett anyagok a következők:

- műanyag italcsomagolás és egyéb műanyag hulladék (flakonok, háztartási, gyógyszerészeti, kozmetikai termékek, gyerekjátékok stb..)
- textilipari hulladékok, műgyantát, műanyagot, festéket tartalmazó farostlemez, rétegelt lemez, bútor és nyílászáró, gumibroncs, kábelek, kerti hulladékok, papír hulladékok.

A fenti anyagok égetése során általában keletkezik szén-monoxid, széndioxid, hidrogén-klorid, hidrogén-fluorid illetve számos egyéb, **irritáló, maró hatású és rákkeltő szerves anyag**.

A füsttel szétszóródó fémek (pl. a kadmium, cink, arzén, higany, nikkel, ólom, króm stb.) az égés során keletkező porral leülepszik a talajra, a növényre, és a tápláléklánc révén bejut az emberi szervezetbe.

Poliuretán égetésekor sárga füstfelhők jönnek létre, amik hidrogén-cianidot és foszgént tartalmaznak.

Fehérített papír (pizzás dobozok, mélyhűtött ételek dobozai) égetésekor keletkező leukémiát okozhatnak.

Papír és karton égetésekor a feliratok toxikus fém tartalma szennyezi a környezeti levegőt.

Régi farostlemez hulladékok elégetése során arzén és króm kibocsátással kell számolni.

Kerti hulladékégetés során egy átlagos kerti tűz, melyben vegyesen égetünk avart, fűnyesedéket és gallyakat, hatalmas légszennyezést okoz. Általában a kerti hulladékkal a mérgező vegyszermaradvány is elég, s nem ritka, hogy a meggyújtott zöldbe műanyag és egyéb háztartási szemét is keveredik, tovább növelve a légszennyező anyagok listáját. A környezet védelméről szóló 1995 évi LIII. törvény lehetőséget ad az önkormányzatoknak, hogy szabályozzák az avarégetést. Amennyiben egy településen az önkormányzat nem alkot rendeletet az avarégetésről, alapértelmezésben a tevékenység tilos, ha pedig alkotott rendeletet, az abban előírtakat kell betartani.

Megoldás lehet a komposztálás: valamennyi kerti hulladék és avar komposztálható. A komposztálás során elkerüljük a hatalmas légszennyezést, értékes humuszhoz, növényi trágyához jutunk.

Kérjük Önöket, hogy égetéskor-tüzeléskor gondoljanak fenti veszélyekre!

Tegyenek meg mindent egészségünk és környezetünk védelme érdekében!

*BAZ Megyei Kormányhivatal
Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve*